В.І.Стражаў,
міністр адукацыі

Ў добры шлях!

У час рэфармавання ўсяго грамадскага развіцця і адукацыйна-выхаваўчай сістэмы адбылася знамянальная падзея ў выдавецкай справе: заснаванне навукова-метадычнага часопіса "Гісторыя: праблемы выкладання". Дазвольце выказаць надзею, што новае выданне зойме адпаведнае месца ў вырашэнні праблем выкладання гісторыі, якія паўсталі перад гістарычнай адукацыяй і грамадствам.

Стварэнне часопіса — гэта крок наперад у спалучэнні тэорыі гістарычнай навукі, вопыту выкладання і выхавання маладога пакалення. Выкладчыкі сярэдняй і вышэйшай школы будуць мець магчымасць карыстацца здабыткам індывідуальнага вопыту, які з'яўляецца невычарпальнай крыніцай агульных намаганняў у дыдактыцы гісторыі. Разам з тым, часопіс павінен адыграць значную ролю ў павышэнні навукова-метадычных ведаў настаўнікаў. Распрацоўка новых даследчых і педагагічных тэхналогій, дыдактычных сродкаў і іх укараненне ў выкладчыцкую справу — галоўны накірунак дзейнасці выдання.

Жадаю часопісу высока несці асветніцкія ідэі і плённай працы на гэтым вызначальным шляху.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

аіВ
АДУКАЦЫЯ і ВЫХАВАННЕ

Заснавальнік і выдавец —
рэдакцыя часопіса
"Адукацыя і выхаванне"

Галоўны рэдактар
У.П.Пархоменка

220004, г. Мінск,
вул. Караля, 16;
тэл.: 220-54-81, 220-54-10

Штоквартальны
навукова-метадычны часопіс
Выдаецца з І квартала 1997 года
Рэгістрацыйны № 842

Выпуск 1 ' 97
І квартал

ГІСТОРЫЯ:
праблемы выкладання

Рэдакцыйная калегія

Галоўны рэдактар
М.І.Мініцкі
Намеснік галоўнага рэдактара
Н.М.Ганушчанка
Адказны сакратар
Л.В.Саламаха

І.І.Баргановіч
С.К.Ганцова
Г.А.Космач
У.С.Кошалеў
С.В.Паноў
В.В.Сакалова
К.І.Сякацкая
У.В.Тугай
В.М.Фамін
В.М.Шутава

Бібліятэка
БДПУ ім. М.Танка

Мікалай Мініцкі,
галоўны рэдактар часопіса

Слова да чытача

Перш за ўсё лічу неабходным павіншаваць усіх, хто мае дачыненне да ганаровай і адказнай справы выкладання гісторыі, з нагоды адкрыцця навукова-метадычнага часопіса “Гісторыя: праблемы выкладання”. Назва часопіса, а спадзяёмся, што і змест, з’яўляецца рэагаваннем на запыт сучаснасці: якім павінна быць выкладанне гісторыі і што, наогул, дае людзям гэта навука.

Відавочна, існаванне гісторыка знаходзіцца ў інтэлектуальнай прасторы, якая абмежавана свабодай творчасці даследчыка ў пошуку аб’ектыўнай ісціны, а таксама сацыяльным заказам грамадства. Як казаў знакаміты французскі гісторык Л.Феўр, кожная эпоха мае свой Рым. Аднак Рым — гэта не толькі легендарны аповед, але і сама рэчаіснасць. Менавіта так гісторык, імкнучыся да ісціны, павінен арыентавацца на гістарычныя рэаліі, а таксама ўлічваць сацыяльны заказ. Тут паўстае пытанне аб свабодзе выбару і грамадзянскай пазіцыі аўтара.

Увогуле, гэта “вечныя” пытанні, якія былі заўсёды ўласцівыя гісторыі як навуцы і прадмету выкладання. Адказ на іх немагчымы без метадалогіі, і таму метадалагічныя пытанні зоймуць у нашай справе адно з вядучых месцаў. Распрацаваныя на гэтай выснове агульныя канцэпцыі гістарычнай адукацыі, дакладныя мадэлі прадметнага зместу, канкрэтныя метадычныя парады — прадмет штодзённага клопату часопіса.

Асаблівы наш клопат — распрацоўка новых тыпавых праграм па сусветнай і нацыянальнай гісторыі. Пачынаць гэтую справу неабходна з выбару зыходнай парадыгмы і базавых паняццяў, якія вызначаюць структуру і змест гістарычнай адукацыі. Структураванне паняццяў і зместу, на наш погляд, — адзін з галоўных шляхоў скарачэння аб’ёму падручнікаў. Культура інфармацыйнай прасторы вучэбных выданняў — актуальнейшая праблема сучаснай тэорыі падручніка. І таму рэдакцыя

будзе вітаць прапановы па стварэнні розных дыдактычных сродкаў абстрактна-лагічнага і знакава-сімвальнага характару.

У нашым часопісе мяркуем выдзеліць наступныя галоўныя накірункі: новы змест гістарычнай навукі, лабараторыя педагагічнага эксперыменту, вопыт выкладання, старонкі тэорыі і зместу новых падручнікаў, выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у гістарычным даследаванні і навучанні. Але ж калі казаць аб “залатой сярэдзіне”, маючы на ўвазе агульную навукова-метадычную накіраванасць часопіса, то тут галоўным будзе імкненне даць матэрыялы “не столькі для навучання, колькі з мэтай пабуджэння да вучэння” (Аўл Гелій). Выходзячы з рэалій, пошук арыгінальных падыходаў будзе спалучацца з імкненнем даць дакладны матэрыял паўрочных распрацовак, разлічаных на базавы ўзровень навучальных праграм.

Мы маем намер трымаць настаўнікаў у курсе навуковых падзей як на Беларусі, так і за яе межамі. Адсюль увага да сувязей з аналагічнымі выданнямі ў блізкім і далёкім замежжы.

На старонках часопіса знойдзе адлюстраванне інфармацыя пра гістарычную літаратуру. Былы вакуум у кніжным свеце зараз змяніўся становішчам, якое нагадвае Вавілонскую бібліятэку, дзе кожны шукае, па словах Борхеса, сваю ўсеабдымную кнігу. Спадзяёмся, што настаўніку будуць карыснымі і наша парада, і простыя бібліяграфічныя звесткі пра новыя кнігі.

Усе накірункі нашай рэдакцыйнай дзейнасці будуць мець значна большую каштоўнасць пры зваротнай сувязі. Таму звесткі з месцаў, звароты чытачоў, іх пісьмы — асабліва важны матэрыял. Зараз звяртаемся да ўсіх вас з прапановай дасылаць нам свае артыкулы, меркаванні, запыты, парады.

За ўсёй “сумай тэхналогій” і дзеясных падыходаў гісторыка павінен хваляваць галоўны сэнс вывучэння гісторыі. Ён выказаны ў неўміручых прарочых словах: “Стойце на дарогах і глядзіце, і пытайцеся праз старавечныя сцежкі, ідзе добрая дарога, і хадзіце па ёй, і знойдзеце супынак душам сваім” (Ярэма, VI, 16). Спадзяёмся ісці па гэтым шляху разам з тымі, каго хвалюе лёс гістарычнай адукацыі і, наогул, гістарычнай мінуўшчыны.

РЭПАЗІТОРЫЙ БДПУ